

DE CATHARISTEN

Een mystieke secte in het Middeleeuwse Frankrijk.

Van het Griekse woord "KATHAROS" (rein) leiden we het woord CATHARIST af. Veel is er geschreven over deze mystici, hun vermoedelijke oorsprong, hun geschiedenis en het verband met andere z.g. "geheime" secten van de Middeleeuwen.

Betrouwbare gegevens betreffende de kwestie van Middeleeuwse legenden kunnen echter worden verkregen uit verscheidene historische verslagen en uit mededelingen van vooraanstaande personen. Eveneens uit een verstandige verklaring van de verslagen der Inquisitie. Natuurlijk moet een onderscheidingsvermogen gebruikt worden bij het beoordelen van deze laatstgenoemde verslagen, daar zij noodzakelijkerwijze het merkteken dragen van die instelling, n.l. haar partijdigheid en fanatisme.

Inwijdingsrituelen en ceremonieën ontdekt in een manuscript, dat in het bezit is van de stad Lyon, een manuscript van het Nieuwe Testament, waarop alle riten van de Chataristen waren gebaseerd, en in een apocrief evangelie van de Heilige Johannes, gewoonlijk meer bekend onder de naam "Céne Secrée", met details uit sommige geschriften van R. Sacchioni, een Chataristische Bisschop, die later zijn geloof verzaakte, door lid van de Inquisitie te worden.

Door deze geschriften te bestuderen en te vergelijken met die welke in de bibliotheek van Lyon bewaard bleven, is veel licht geworpen op deze mystici. Hun gewoonten kunnen teruggevoerd worden tot Manes, die in Perzië leefde omtrent de derde eeuw A.D.. Hij was een ernstig en oprecht bestudeerder van het Bhoedisme en van de Chaldeësche filosofie, en hij verdiepte zich in de verborgen wijsheid van de Egyptenaren. In later tijd werd hij een oprecht Christen, en uit de ontzaglijke wetenschap, die hij verwierf uit deze verschillende geestelijke stromingen stelde hij een levensbeschouwing samen, waarop hij zijn leringen baseerde, n.l. dat men langs verschillende paden de Grote Universele Waarheid moest trachten te bereiken. Zijn volgelingen, die "Maniceeën" werden genoemd verspreidden zijn leer, die gelijktijdig gebaseerd was op de leer der verzaking van de Oosterse Godsdiensten, en op de Grote Wet van Liefde en Mededogen van de Christelijke leer.

Belangwekkende documenten zijn kort voor de tweede wereldoorlog ontdekt in het Oosten, o.a. in Turkije en China. Eveneens in Fayoem, Egypte. Geschriften van Manes en van zijn volgelingen. Enkele van deze manuscripten ontkwamen aan verbranding, toen de discipelen van Manes werden vervolgd.

Vanuit het Oosten trokken deze volgelingen naar Europa, te weten naar Bulgarije. Volgens sommige geschiedschrijvers was het van hieruit, dat hun leringen tot in Italic doordrongen en tenslotte verder Westwaarts gingen tot in Frankrijk, waar we hen aan het einde van de IIe eeuw terugvinden en waar zij Catharisten werden genoemd. Zij geloofden aan een enige God, Monisme dus, erkennende het bestaan van twee tegenovergestelde principes, welker tegengesteldheid zichtbaar is in de stoffelijke manifestatie.

Licht en Duister, of, Goed en Kwaad, of het positieve opbouwende principe, waar tegenover staat het negatieve en afbrekende principe. Laatstgenoemde werd de Duivel van de Rooms Katholieke leerstellingen.

Door de Stof is het Heilige principe van de Mens, - de Ziel - in Duisternis gedompeld, van waaruit zij zich haar zaligmaking moet verwerven langs opeenvolgende incarnaties, een reeks van levens op de deze aarde. Door lijden en het beoefenen van liefde en barmhartigheid, moet zij langzaam opstijgen uit de Duisternis, vanuit de begoocheling van de Stof, om zich te verenigen met het Heilige Licht, het Eerste Beginsel, de schepper.

In hun rituelen kan de Christelijke in slag van hun wijsheid herkend worden, terwijl hun balladen en gezangen, hun "romances" het merkteken van de Bhoedistische invloed dragen. Op hun beurt hadden deze gezangen en balladen een grote invloed op de literatuur en de

Orde der Verdraagzamen

verstandelijke ontwikkeling van dat tijdperk, en op de fijngevoelige inspiraties van de dichterlijke troubadours.

Om hun discipelen te helpen bij de langzame voortschrijdende ontplooiing van hun Zielen, gaven de Catharisten hen Inwijdingen. Maar om deze Inwijdingen waardig te worden moesten de volgelingen zichzelf reinigen door voortschrijdende ascese, door vasten, onthouding, en een grote en vurige wens om tot volmaaktheid te komen. Armoede werd eveneens betracht, als de bevrijding van het Zelf van wereldse boeien.

De Hel bestond voor hen niet. Het gebied van Satan was op deze Aarde, en het vuur van de lagere gebieden van de Krachten der Duisternis was in feite het lijden, hier en nu, niet in een hiernamaals. De zielen der mensen konden derhalve worden gered en bevrijd door het lijden tijdens hun aardse leven.

Zulke leringen waren niet dogmatisch. Het streven van de Catharistische Predikers was niet om hun volgelingen een uitzichtloos noodlot op te leggen, maar om hen de overtuiging te geven door het geloof en de het levende voorbeeld van reinheid en armoede, in hun persoonlijke leven. Zij brachten waarlijk de hoogst mogelijke geestelijkheid in praktijk en werden de "Volmaakten", of de "Reinen" genoemd. Dit waren de predikers, maar er waren natuurlijk nederiger volgelingen, het grote aantal van eenvoudige gelovigen, die werkten en baden onder de hoede van de "Volmaakte", die lering gaf en hen hield op het Pad van geestelijke wijsheid. De bevrijding de Ziel van de gebondenheid aan de stof, en de liefde tot anderen - Broederschap - waren de fundamentele grondwaarden van hun leerstellingen, tezamen met de Drie-Enige samenstelling van de mens.

De leiders waren diepzinnige beoefenaars van de filosofie en waren aan de universiteiten verbonden, waar zij een actief aandeel hadden in alle discussies en disputen, die hen konden verlichten. Maar de leerstof van de academie was niet hun enige bron van wijsheid. Door concentratie en meditatie trachtten zij in onmiddellijk contact te komen met de Cosmische Geest, het Christus-Bewustzijn, de Logos. Te dien einde beoefenden zij het vasten voor een Inwijding, evengoed als soms daarna. Zij deden dit eveneens voor grote religieuze feesten. Een eigenaardigheid van hun rituelen was de handoplegging, genaamd "Consolation", of "Consolamentum" - vertroosting. Het werd in sommige gevallen aangemerkt als een doop. Zij erkenden niet de kracht van doop door het water, zoals ingesteld door Johannes de Doper. Voor hen was slechts een ware doop: die van de Geest, zoals gebracht door Jezus Christus. Slecht zo kon de Heilige Levende Geest, de Heilige Cosmische Straling inwerken op de Ziel van de mens en de grovere trillingen van de stof doordringen en omzetten.

Dit sacrament werd beschouwd als een middel tot verlossing en tegelijkertijd als een voorbereiding tot de staat van reinheid, door de discipel verkregen na een lange periode van vasten en mediteren. De Inwijding door middel van handoplegging van de Prediker had tot doel, om in staat gesteld te worden in contact te komen met Cosmische Bewustzijn, de Geest van God.

Dit ritueel, de handoplegging, werd ook toegepast op de stervende, om de Ziel te helpen het Hiernamaals binnen te gaan. In dit geval kon het Consolamentum ook gegeven worden door een lid van de familie, of door een vrouw, vooropgesteld, dat hij, of zij reeds het sacrament had ontvangen, hetgeen betekende, dat de middelaar volledig en geestelijk gerechtigd was, om het aan de stervende te verlenen.

De Priesterwijding werd eveneens gegeven door het Consolamentum, en zelfs aan vrouwen, die dan gezegend werden tot diacones. Elke gemeenschap van Christelijke Catharisten had op zijn minst een diacones.